

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Nikola Šimić Tonin

Zemljareva ljudska i umjetnička putanja

Ključne riječi:

Ante, Zemljar, planet, putanja, put, pauk, živottok, cesta, usud, Hrvatska.

Biografska bilješka, Udruga Goli otok „Ante Zemljar“:

Ante Zemljar (1922.-2004.), Rođen je 1922. Godine u Pagu. Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje stekao je u Pagu i Šibeniku, a u Zagrebu diplomirao komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu. Sudionik je NOB-a od 1941. Kao ilegalac, politički radnik i časnik.

Od 1949. Do 1953. Kao politički zatvorenik prošao je torturu na Golom otoku.

Ante Zemljarić se u hrvatskoj književnosti ogledao kao pjesnik, pripovjedač, putopisac, romanopisac, kritičar i scenarist. Suradivao je u gotovo svim relevantnim književnim časopisima, a pisao je i radio-komedije te filmske scenarije. Posebno se istakao tzv. otočnom književnosti, opisavši u nekoliko knjiga podneblje i ljude iz kojeg je potekao – Hrvatsko primorje i kvarnerske otoke.

Objavio je sljedeće knjige:

Mozaik (Rijeka, Riječko književno i naučno društvo, 1975.)

Djevica ili moj Gabrijel o sebi i drugima (Split, Čakavski sabor, 1977)

Zapisi s Kube (Rijeka, s.n., 1979)

Leptiri i druge pripovjetke (Zagreb, August Cesarec, 1979)

Hajka za mnom po otoku 1 (Zagreb, Spektar, 1985)

Nikako do mladosti (Zagreb, Spektar, 1985)

Ulica propuha (Rijeka, Izdavački centar Rijeka, 1985)

Haron i sudbine (Beograd, Četvrti jul, 1988)

Pakao nade: hajke za mnom po otoku 2, golotočke varijacije (Zagreb, Trgorast, 1977)

Večernji razgovori, 1995.-2000. (Rijeka, Adamić, 2001)

Kvarnerski poliptih (Rijeka, Izdavački centar Rijeka, 2004)

Moj prijatelj kos (Zagreb, Durieux, 2004)

Pakao nade: hajka za mnom po otoku 2, golootočke varijacije (Zagreb, Razlog, 2004)

U više je navrata nagrađivan književnim nagradama, među ostalim, čak šest puta nagradom „*Drago Gervais*“.

Njegovi su radovi prevedeni na talijanski, španjolski i engleski jezik.

Ante Zemljara bio je član Društva hrvatskih književnika (DHK), Hrvatskog društva pisaca (HDP) i hrvatskog PEN centra.

Čudno je krivudala Zemljareva cesta života, (životok), tkana i zaplitana u tkanju nitima pauka života. Mnogo je priča i usuda u jednom jedinom životu, koji se nekada dojmi kao igrani film, životfilm u kom mnogi akteri odigraju svoje role, velike i male uloge, (ne)uspješne, (ne)ljudske, nakaradne, primjerene vremenu i trenutku, ponudi koja se (ne)može odbiti, sitnošičarskim interesima, osobnom probitku, frustraciji, kompleksu, zavisti... koliko je tek uloga i rola, ljudi, suputnika i supatnika u životnome filmu Ante Zemljara. Kako si je tek dao truda pisac život ispisujući životni roman o piscu Zemljaru.

Tračkom autorske svjetlosti neke od tih životnih priča, umjetnički uobličениh, književnik Zemljara doveo je do naših srca, neke su ko krhotine mozaika ostale nama da ih istražimo, uputimo na pravu adresu, u knjige, u radove u kojima će živjeti.

Sve životne priče, niti pauka života, nestaju tek prividno, lebde negdje u međuprostoru i čekaju da budu ispričane, kazane, pređu iz jednog svijeta u drugi,

iz jedne dimenzije u drugu, gdje jedna jedina nijansa donosi presudu bitka, s toliko tamnih neizvjesnosti, kao i čitav Zemljarev život.

Svi životni putovi vode u nepoznato, samo jedan od njih poznatome cilju.

Najveći dio životnih putova Ante Zemljara pečatirani su usudom, vremenom u kom je živio, ideologijama i opredjeljenjima.

Misleći svojom glavom, vremenom svoga živothoda, egzistencijalnoga putohoda, (ne) nebosklona, za golom korom kruha, živio je probleme, stratištima duha, *u muzeju živih ljudi*, Titovog konclogora. Ti su problemi pravili problema od njega mnogima. Znao je mnogo. Proživio je sve i svašta dostatno na više ljudskih života. Živuci svjedok vremena (ne)vremena. Svjedok povijesti u paklu nade. Opasan svjedok za mnoge koji su kao košulje, pod-košulje, donje rublje, mijenjali ideologije opredjeljenja, svjetonazore, ne znajući često tko im glavu nosa, a radeći ustrajno o tuđim glavama, skupljajući smaknute glave kao pozitivne bodove u partijske knjižice. Don-obrazli spodobe. Opanci vlasti. Mnogi od njih i u ovoj danas vlasti, kojima kao i tada smetaju slobodnomisleći Zemljari, koji svoju nose na ramenima glavu.

Dan danas, nakon tolikog protoka vremena, ispod brvna, kamenih ćuprija, suvremenih armiranobetoskih mostova, na dan podizanja spomen ploče Ante Zemljara, isti upiti, isti ljudi, mrak istosti mračnjaka podjela, jer samo na podjelama žive i opstaju ti i takvi, al spomen ploča se podiže svjedoči i stoji, kao snaga istine, stijeg pobjede pravednosti, priznanje, ljudska nadomira za žrtvu i patnju, umjetnički i ljudski doseg, književniku i političkome stradalniku:

U OVOJ KUĆI ROĐEN JE ANTE ZEMLJAR

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>
(18. II. 1922 – 1. VII. 2004.)

HRVATSKI KNJIŽEVNIK

DUBOKO POŠTUJUĆI ZEMLJAREVO KNJIŽEVNO DJELO

I ZALAGANJE ZA SLOBODU ČOVJEKA,

GOVORA I PISANE RIJEČI,

OVU SPOMEN PLOČU POSTAVILO JE

HRVATSKO KNJIŽEVNO DRUŠTVO.

23. VIII. 2014.

Lome se i dalje koplja oko Zemljara i u današnjem hrvatskome državnome životu . Zauzimaju se strane za i protiv Zemljara, umjesto da se više uzima Zemljarevo književno stvaralaštvo, neupitne umjetničke vrijednosti same gornje razine, u pjesničkom kozmosu planet Zemljara.

Što je to u hrvatskome biću da kao ni jedan drugi narod na kugli zemaljskoj na nož, na ruglo, na podsmijah, na stalna sumnjičenja – propitivanja, neprihvatanja, (ne)mirenja, nastupa prema svojim neupitnim veličinama. Što li bi tek neki narodi dali da imaju i dio tog oko čeg se sumnjičavo podsmjehiva ova neisušena današnja hrvatska javno-scenska politička i „kulturalna“ kaljuža.

Do koje ćemo još godine jedni drugima postavljati pitanja: *čiji je otac bio ustaša a čiji partizan*, ili dijeliti se po tome i ne postavljajući ih!?

Kad ćemo početi kao sav normalan svijet uvažavati i one koji ne misle kao mi?
Izaći iz jednoglavlja.

Zaključak:

Književnici, kao što je i sam Zemljari bio i svjedočio svojom ljudskom i književnom putanjom, trebaju biti vjetar promjena; njihove riječi trebaju imati snagu koja neće dati paucima tmine, hrvatsko premrežiti nebo, jer šutnja ga mreži zajedno s njima.

SUMMARY:

The writers are to be *The Wind of Changes* like Zemljari for personally was and he prove it by his human and literary orbit; Their words need the power that won't let the spiders of darkness to cover up the croatian sky by web; and their silence and the the spiders have been covering it together.

Literatura:

1. Bilandžić Dušan: *Historija Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije – Glavni procesi* (Školska knjiga, Zagreb, 1978.)
2. Draganja Željko: *Bez nebosklona* (Laus, Split, 1996.)
3. Horvat Mihovil: *Goli otok – stratište duha* (Orion Stella, Zagreb, 1996.)
4. *IBEOVCI*, beogradski dnevni list Borba, feljton od 15. I. do 21. IX. 1990.
5. Grlić Eva: *Sjećanja* (Durieux, Zagreb, 1997.)
6. Kalinić Pavle: *Andrija Hebrang – svjedoci govore* (Narodne novine, Zagreb 1996.)
7. Lončarić Vilim: *Bando sagni glavu* (Trgo – rast, Zagreb, 1997.)
8. Šuvar Mira: *Vladimir Velebit – svjedok historije* (Razlog, Zagreb 2001.)
9. Zemljari Ante: *Pakao nade* (Trgo – rast, Zagreb 1987.)
10. Zemljari Ante, Palčić Ivo: *Večernji razgovori* (Adamić, Rijeka 2001.)
11. Dragoljub Jovanović: *Muzej živih ljudi* (Rad, Beograd 1990.)
12. Silvin Eiletz: *Titova skrivnostna leta v Moskvi 1935 – 1940.* (Mohorjeva družba, Celovec 2008.)
13. Ženi Lebl: *Ljubičica bela* (Cigoja, Beograd, 2009.)

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>

NEKOPIRATI